

El Papa reconeix el martiri de caputxins catalans i del missioner Josep Maria Gran

Dill, 27/01/2020 per Catalunya Religió

(CR) Quatre nous màrtirs catalans i un nou venerable, de tres etapes històriques ben diferents: el segle XIX, la Guerra Civil i la violència militar a Llatinoamèrica. Els caputxins de Catalunya compten amb tres nous màrtirs reconeguts per la Santa Seu: fra Benet de Santa Coloma de Gramenet, fra Oriol de Barcelona i fra Domènec de Sant Pere de Riudebitlles, que van ser assassinats a Manresa entre el 24 de juliol i el 6 d'agost de 1936. Després del [decret](#) del papa **Francesc** que reconeix el martiri, els caputxins prepararan la cerimònia de beatificació que es farà a Catalunya.

Entre nous beats màrtirs també hi ha el missioner català **Josep Maria Gran**, Missioner del Sagrat Cor, que va ser assassinat pels militars el 1980 a Guatemala. Gran ha estat reconegut dins d'una causa amb deu màrtirs víctimes de la defensa dels drets humans a Guatemala.

Alhora, el decret també inclou el reconeixement de les virtuts heroiques del canonge de Girona **Joaquim Masmitjà**, fundador de la Congregació de les Missioneres del Cor de Maria.

Tres caputxins assassinats a Manresa a l'inici de la Guerra Civil

Els tres caputxins de Manresa, **fra Benet de Santa Coloma de Gramenet**, **fra Oriol de Barcelona** i **fra Domènec de Sant Pere de Riudebitlles**, van ser assassinats en diversos dies després del 22 de juliol de 1936, quan el seu convent va ser ocupat i arrasat. Reunits i informats de la dramàtica situació, els frares van evacuar el convent i van buscar refugi en llocs més segurs.

Fra Benet de Santa Coloma de Gramenet (Josep Domènec Bonet) va néixer el 1892

a Santa Coloma de Gramenet i va ingressar a l'Orde dels Frares Caputxins Menors el 1909. Va fer la professió religiosa solemne el 1913 i va ser ordenat sacerdot dos anys després. Va ser mestre de novicis, definidor i guardià provincial del convent de Manresa. Quan va fugir va trobar refugi en una casa de camp anomenada Casajoana, a prop de Manresa, que el 6 d'agost de 1936 va assaltar un grup de milicians. Van voler forçar-lo a blasfemar, però ell s'hi va negar categòricament. Després va ser conduït al lloc anomenat La Culla, on va ser assassinat el mateix dia.

Fra Oriol de Barcelona (Jaume Barjau i Martí) va néixer el 1891 a Barcelona. El 1906 va ingressar a l'Orde dels Frares Caputxins Menors, el 1911 va fer la professió religiosa solemne i va ser ordenat sacerdot el 1915. Va ensenyar Litúrgia, hebrea i història eclesiàstica al teologat de Sarrià. Des de 1925 va viure al convent de Manresa. Obligat a abandonar el convent, el 24 de juliol de 1936 va ser identificat pels milicians mentre portava la comunió a una monja clarissa. Conduït amb un camió just fora de la ciutat, va ser afusellat.

Fra Domènec de Sant Pere de Riudebitlles (Joan Romeu i Canadell) va néixer el 1882 a Sant Pere Riudebitlles, va ingressar a l'Orde dels Frares Caputxins Menors el 1908, va fer professió religiosa solemne el 1912 i va ser ordenat sacerdot el 1917. Va ser enviat a una missió a Costa Rica i Nicaragua, on va romandre fins al 1930. Tornant a Catalunya, va viure al convent de Manresa. Després d'abandonar el convent el dia que va ser ocupat, va ser localitzat pels milicians la nit del 27 al 28 de juliol de 1936 i va ser afusellat.

En el tres casos s'han documentat que en el moment de la captura no van dubtar a revelar la seva identitat religiosa. També van patir una ferocitat particular, sent sotmesos a tortures i maltractaments abans de l'execució. Els cadàvers dels tres frares van ser trobats per la Creu Roja. Els tres havien estat arrestats juntament amb laics que després van ser alliberats, mentre que només els frares van ser afusellats sense judici.

El 2015 ja es va fer una [beatificació](#) de 26 màrtirs caputxins assassinats a Catalunya a la Catedral de Barcelona.

Al costat dels més pobres i indígenes

Entre altres martiris reconeguts aquest divendres pel papa, també hi ha diverses víctimes de violència paramilitar a Guatemala durant els anys 80. Concretament tres religiosos i set laics. Entre ells, hi ha el sacerdot català [Josep Maria Gran Cirera](#), Missioner de Sagrat Cor, nascut a Barcelona el 1945 i assassinat el 1980 quan només tenia 36 anys.

El seu martiri, segons la Santa Seu, s'inclou dins "d'una persecució prolongada i sistemàtica de l'Església com a compromesa amb la protecció de la dignitat i dels drets dels pobres".

Missioner del Sagrat Cor des de 1966, després d'un període pastoral a València, el 1975 va anar de missioner a Guatemala. Va ser destinat a Santa Cruz del Quiché i el 1978 va ser enviat a la parròquia de Sant Gaspar a Chajul, una de les comunitats perifèriques al nord del país i fortament militaritzada. La seva tasca pastoral va ser a la diòcesi "al costat dels més pobres i indígenes, massacrats pel

silent genocidi realitzat per les autoritats militars”.

El foc provocat a l'ambaixada d'Espanya, on van morir 39 persones, la majoria pagesos i alguns catequistes de Quiché, va causar una gran agitació social a la zona. El comandant militar de la vila el va citar i li va retreure que els sacerdots i religioses eren els responsables del que passava al nord de Quiché i que s'atingués a les conseqüències. Al mateix temps hi va haver diverses amenaces directes contra els sacerdots i dels catequistes.

Poc després, durant una gira missionera, va ser advertit el perill que corria, però no va desistir de la seva activitat pastoral, ni va canviar els plans. Però va tractar de dissuadir sense èxit al sagristà que l'acompanyava perquè s'amagués.

Domingo del Barrio Batz, un laic casat i amb fills, va decidir continuar amb ell. Finalment, advertits per uns comerciants que elements de l'exèrcit els esperaven a prop per matar-los, el pare Gran es van agenollar per pregar i els dos van continuar el camí. Van caure metrallats per l'esquena el 4 de juny de 1980.

El llavors bisbe de Quiché, **Juan Gerardi** -que després es va haver d'exiliar- va denunciar amb força aquest i altres assassinats: “No els donin orelles a les veus que volen enfangar aquest testimoni. No donin vostres orelles a aquells que diuen que als capellans cal matar-los, perquè són comunistes. Germans, no! Part d'aquesta persecució religiosa és la campanya de desprestigi i difamació que han vingut patint bisbes, sacerdots i religioses, que tendeix a crear un clima de desconfiança el poble catòlic cap als seus legítims pastors. Per a nosaltres és especialment significativa, per les circumstàncies que l'envolten, la mort del pare Josep Maria Gran Cirera, rector de Chajul, assassinat per l'esquena”. Posteriorment Gerardi va liderar la comissió de reconciliació i memòria que es fa formar a Guatemala. Dos dies després de la publicació de l'informe final, el 1998, també va ser assassinat.

Un fundador català

En el darrer decret de les Causes del Sants, també es reconeixen les virtuts heroiques del pare Joaquim Masmitjà i Puig i és declarat venerable, pas que obre la possibilitat a una futura beatificació. Canonge de la catedral de [Girona](#), va ser el fundador de la Congregació dels Missioners del Cor de Maria, conegudes com a Cordimarianes.

Joaquim Masmitjà va néixer a Olot el 1808. Va fer els estudis eclesiàstics al seminari de Girona i el 1825 va obtenir alhora la llicenciatura en dret civil i en dret canònic. Ordenat sacerdot el 1834, va ser enviat a la Bisbal i després a la parròquia de Sant Esteve d'Olot. Va fomentar especialment la devoció mariana i es dedicar principalment a l'ensenyament catequètic.

A Olot va voler ajudar les dones joves que havien d'anar a treballar a les fàbriques tèxtils i que havien d'abandonar els estudis i la formació religiosa. Entenia que les dones havien de tenir un paper crucial com a educadores en tots els sectors de la societat. Per això, el 1848, va fundar la Congregació de les Filles del Santíssim i Immaculat Cor de Maria, més tard anomenades Missioners del Cor de Maria. Va iniciar l'obra animant a set dones joves a dedicar-se a l'educació de les noies. Entre altres càrrecs, va ser vicari general de Girona i es va negar a ser promogut a l'episcopat quan dues vegades li va proposar el bisbe. El 1886, les complicacions

de les ferides d'un accident el van portar a la mort.

Masmitjà va dirigir espiritualment la congregació i va promoure el seu reconeixement eclesiàstic. Durant la seva vida, la congregació es va estendre des del bisbat de Girona a les diòcesis de Barcelona, Tarragona i Lleida. Després d'arribar a l'Aragó, també es van obrir cases tres cases a Califòrnia el 1871. Actualment les Missioneres del Cor de Maria també estan presents a França, Xile, Estats Units i Nicaragua i tenen [deu escoles](#) a Catalunya.